

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 128/22

Люксембург, 14 юли 2022 г.

Решение на Съда по дело C-572/21 | СС (Преместване на обичайното местопребиваване на дете в трета държава)

Юрисдикция на държава членка не запазва компетентността си по дело за упражняване на родителски права на основание на Регламента „Брюксел IIa“¹, ако в хода на производството обичайното местопребиваване на детето е законно преместено на територията на трета държава — страна по Хагската конвенция от 1996 г.

СС ражда М през 2011 г. в Швеция. От раждането тя упражнява сама родителските права по отношение на детето си. До октомври 2019 г. М пребивава само в Швеция. От октомври 2019 г. М започва да посещава интернат на територията на Руската федерация.

През декември 2019 г. VO, баща на М, сезира първоинстанционен съд в Швеция с главно искане да му присъди упражняването на родителските права по отношение на М и да установи, че обичайното местопребиваване на М е на адреса му в Швеция. СС твърди, че този съд не е компетентен, тъй като от октомври 2019 г. постоянното местопребиваване на М е в Русия. Посоченият съд отхвърля повдигнатото от СС възражение за липса на компетентност с мотива, че към момента на предявяване на иска обичайното местопребиваване на М не е преместено в Русия. Апелативният съд в Малмьо (Швеция) потвърждава решението на първоинстанционния съд, съгласно което компетентни да разгледат делото са шведските съдилища.

Върховният съд на Швеция, сезиран от СС с искане да допусне обжалване на решението на Апелативния съд в Малмьо, иска от Съда на Европейския съюз да установи дали Регламентът Брюксел IIa трябва да се тълкува в смисъл, че съд на държава членка, сезиран със спор за родителска отговорност, запазва компетентността си да се произнесе по този спор на основание член 8, параграф 1 от този регламент, ако в хода на производството обичайното местопребиваване на детето е законно преместено на територията на трета държава — страна по Хагската конвенция от 1996 г.²

В решението си от днес Съдът приема, че по силата на член 8, параграф 1 от Регламента Брюксел IIa,

¹ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

² Конвенцията за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, съставена в Хага на 19 октомври 1996 г. (наричана по-нататък „Хагската конвенция от 1996 г.“), е ратифицирана или към нея са се присъединили всички държави — членки на Съюза. Руската федерация също се е присъединила към тази конвенция през 2012 г. и тя е в сила за нея от 1 юни 2013 г.

компетентността по делата за родителска отговорност се предоставя на съдилищата на държавата членка по обичайното пребиваване на детето **към момента на сезиране на съда**. Всъщност поради географската си близост тези съдилища обикновено са в най-подходяща позиция да преценят какви мерки се налага да бъдат постановени в интерес на детето. Позоваването на момента на сезиране на съда на държавата членка в този член представлява израз на принципа на *perpetuatio fori*, съгласно който съдът не губи компетентността си дори и ако мястото на обичайно местопребиваване на съответното дете се промени в хода на производството. Следователно, ако към момента на сезиране на съд на държава членка въпросното дете има обичайно местопребиваване на територията на тази държава членка, този съд по принцип е компетентен да се произнесе по родителската отговорност по отношение на това дете, дори и спорът да е свързан с отношения с трета държава.

Съгласно обаче член 61, буква а) от Регламента Брюксел IIa в отношенията с Хагската конвенция от 1996 г. този регламент се прилага „когато засегнатото дете има обичайно местопребиваване на територията на държава членка“ **към момента, когато компетентният съд се произнася**. Ако към този момент постоянното местопребиваване на детето вече не е на територията на държава членка, а на територията на трета държава — страна по Хагската конвенция от 1996 г., следва да се приложи не член 8, параграф 1 от споменатия регламент, а конвенцията.

Следователно член 8, параграф 1 от споменатия регламент не се прилага, ако обичайното местопребиваване на детето е преместено на територията на трета държава — страна по Хагската конвенция от 1996 г., преди произнасянето на сезирания със спора за родителска отговорност съд на държава членка.

Съдът подчертава, че ограничението, което член 61, буква а) от Регламента Брюксел IIa въвежда по отношение на прилагането на член 8, параграф 1 от същия регламент, считано от момента, когато обичайното местопребиваване на детето е преместено от територията на държава членка на територията на трета държава — страна по Хагската конвенция от 1996 г., е в съответствие и с намерението на законодателя на Съюза да не накърнява разпоредбите на тази конвенция.

В заключение Съдът приема, че член 8, параграф 1 във връзка с член 61, буква а) от Регламента Брюксел IIa трябва да се тълкува в смисъл, че **съд на държава членка, сезиран със спор за родителска отговорност, не запазва компетентността си да се произнесе по този спор на основание на посочения член 8, параграф 1, ако в хода на производството обичайното местопребиваване на детето е законно преместено на територията на трета държава — страна по Хагската конвенция от 1996 г.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Поддържайте връзка!

